

Ovládat počítač hlasem je úžasné

Michal byl studentem i číšníkem, přidavačem na stavbě i policistou. Má skvělý smysl pro humor, je velmi pohotový a je radost si s ním povídat. Tento rozhovor vznikl po telefonu i diktováním do počítače, který přepisoval Michalovy myšlenky i jeho příběh. Hlasem ovládl myš i klávesnici.



Jak byste představil sám sebe?

Jmenuji se Michal, toho času po úrazu na vozíku.

Jaké je vaše původní zaměstnání?

Původním povoláním jsem zemědělec, vystudoval jsem střední zemědělskou školu, obor zemědělství, pozemkové úpravy, ekologie a geodézie. Vysokou školu zemědělskou jsem předčasně ukončil z mladické nerozvážnosti. Dělal jsem ale spoustu věcí, traktoristu, pingla v hospodě, přidavače na stavbě, pracoval jsem také u policie. To, že jsem se rozhodl pro zemědělskou školu, souviselo s tím, že jsem vyrůstal na vesnici. Dalo by se říct, že jsem vyrůstal v kabině traktorů místního zemědělského družstva, kde jsem v dětství trávil svůj veškerý volný čas.

Vy jste se musel vyrovnat s těžkou životní zkušeností, žil jste jako zdravý člověk a po automobilové nehodě jste zůstal na vozíku. Jaké je Vaše postižení? Kdo nebo co Vám pomohlo získat chuť do života?

Máte pravdu, není lehké se vyrovnat s touto životní zkušeností, kdy žijete jako zdravý a najednou jste nepohyblivý a můžete pohnout pouze hlavou. Úplně se Vám změní celý život, vše přehodnotíte. Ovšem, ono to také vůbec není lehké ani pro okolí, myslím tím hlavně všechny blízké, především pak rodiče. Moje postižení je spastická tetraplegie, tzn. ochrnutí všech končetin. Chuť a sílu do života získávám díky podpoře rodičů, především pak péči mamky, rodiny, přátel, kamarádů a lidí, které od úrazu poznávám.

Jak vypadá Váš běžný den?

Ráno v šest hodin zazvoní budík, v sobotu a v neděli vstávám o něco později. Potom mě mamka oblékne, dá na vozík, v koupelně uděláme osobní hygienu a před sedmou následuje hodina na motomeđu. Pak jsem na chvíli u počítače, vyřídím maily nebo telefony, mezi tím snídaně a většinou po půl deváté přesun na lehátko - Vojtův stůl. Zpravidla od devíti mám asi dvě hodiny cvičení nebo masáž, potom někdy chvilku odpočinek a rázem je poledne, přesun na vozík a oběd. Odpoledne podle situace, počítač, pobyt venku na terase nebo výjezd autem do terénu vyřídít co je potřeba, na

cvičení nebo na návštěvu. Hodně času teď trávím na terase, kterou jsme loni zvětšili a zastřešili, rád se tam nahřívám na sluníčku. Navečer musím opět chvíli na lehátko kvůli změně polohy, večer počítač, televize nebo terasa. Občas večer zamířím rovnou do postele. Většinou chodím spát kolem jedenácté.

Říkáte, že trávíte během dne nějaký čas i u počítače. Jak počítač s Vaším omezením vlastně ovládáte?

Docela dobře, díky moderní technice a technologiím. I přes to, že se počítače fyzicky ani nedotknu, tak s ním provádím veškeré činnosti jako každý jiný zdravý a pohyblivý člověk a dělám na něm vše. Používám k tomu dva způsoby nebo systémy. Ten první mi někdy v roce 2007 přivezla z USA kamarádka, která tam žije a pracuje, učí na nějaké univerzitě. Jedná se o systém ovládání počítače pohybem hlavy SmartNAV, což je malá kamerka připojená k počítači, která snímá pohyb čtverečku připevněného na čelence, můžete použít i brýle nebo kšilt u čepice, tak pohybuji kurzorem. Další částí tohoto systému je virtuální myš na obrazovce Point N-Click se všemi funkcemi standardní myši, píše se pomocí klávesnice na obrazovce. Druhý způsob nebo systém, který jsem začal v poslední době používat, je ovládání počítače hlasem a psaní diktováním. To je úžasná záležitost, ovládám počítač a píši pouze pomocí svého hlasu. Opravdu. Jde o tři programy: MyVoice slouží k hlasovému ovládání počítače a psaní písmen, MyDictate slouží k psaní textu diktováním po celých slovech a Newton Dictate píše celé věty. Mimochodem, tyto programy byly vytvořeny tady u nás v České republice, na Technické univerzitě v Liberci. Zúčastnil jsem se kurzu hlasového ovládání počítače, kde jsem se naučil programy ovládat a používat. Tento způsob je pro mě velkým přínosem a posunem dopředu v ovládání počítače. Jednak teď píšu o dost rychleji a psaní je pro mě o hodně pohodlnější než prvním způsobem, kdy jsem musel vyťukávat jednotlivá písmena na klávesnici na obrazovce, taky můžu ovládat počítač, když jsem ve vodorovné poloze, tzn. když ležím na lehátku nebo v posteli nebo jsem venku na terase. To jsem dříve nemohl, musel jsem sedět na vozíku u počítače. Určitě budu oba způsoby kombinovat. Možnost ovládat počítač mi kromě jiného také alespoň částečně vrací pocit svobody.



Jak jste se dozvěděl o hlasovém ovládní počítače a kde jste se účastnil kurzu?

O hlasovém ovládní a psaní diktováním jsem se dozvěděl někdy začátkem prosince 2013 od příbuzných, kteří mě nasměrovali na občanské sdružení Polovina nebe. To realizuje různé projekty pro lidi se zdravotním omezením a kurzy na hlasové ovládní. Díky Polovině nebe jsem se zúčastnil kurzu na hlasové ovládní počítače, který je součástí projektu „I Ty můžeš pracovat hlasem“, jehož cílem je získání pracovního uplatnění pro pracovní znevýhodněné účastníky projektu. Také jsem absolvoval i rekvalifikační kurz. Oba kurzy byly navíc zcela zdarma a hlasové ovládní je zároveň zvláštní pomůckou, na kterou je možné si podat na ÚP žádost o příspěvek. Podle mého názoru Polovina nebe je pro ono občanské sdružení úplně výstižný, protože jsem tam poznal fajn lidi, kteří svým přístupem a činností nám lidem s omezením skutečně přinášejí část nebe.



Máte nějaké plány, které chcete uskutečnit?

Plánů mám spousty, některé zatím pouze v hlavě, jiné už dostávají reálné obrysy a brzy se stanou skutečností. Zmínil bych jeden plán za všechny, na který se nyní velmi těším a který zanedlouho zrealizujeme. Letos v létě chceme opět vyrazit k moři do Bibione do Itálie, byli jsme tam už vloni, mimochodem to byla s mamkou naše premiéra u moře a moc se nám tam líbilo. Vyrazili jsme tam díky mým sestřenicím, které už tam několikrát byly a přesvědčily nás, že to určitě zvládneme i s mým zdravotním stavem, že tam jezdí vozičkáři a je to tam pro nás bezbariérové, že se mi tam bude dobře jezdit, navíc samá rovina bez kopců. Tak jsme společně vyjeli. A měly pravdu, všechno jsme zvládli dobře, cestu, pobyt. V Bibione jsou na pláži plastové chodníky, po kterých se dobře jezdí a na přání vám postaví plastový chodník až k vašemu slunečníku. Byla to pro nás báječná dovolená s blízkými lidmi. Jednak

jsem si tam užíval sluníčko a teplo, které mám od úrazu moc rád, a hlavně jsme zažili spoustu pěkných chvil a legrace. Byl to vlastně takový rodinný zájezd typu Homolkovi jedou k moři aneb Hoštice u moře. Celkem nás jelo jedenáct včetně dětí, dvě auta, jedno z Čech a jedno ze Slovenska. Už se těším na letošní expedici.



Jaké máte záliby, co děláte ve volném čase?

I přes to, že jsem v důchodu a měl bych tedy mít spoustu volného času, tak volna zase tolik nemám, protože jako každý správný důchodce nemám vůbec čas, pořád něco nestíhám a neustále někam pospíchám. Trochu přeháním. ☺ Nejvíce volného času, když jsem doma a nikam nejedeme, asi trávím u počítače na netu. Rád také sleduji v televizi různé dokumenty, nejčastěji pořady o historii, už na základní škole mě mimo jiného bavil dějepis. Rád se také podívám na western a detektivku. S chutí se podívám i na některé převážně české seriály, když je zrovna v televizi vysílají, jako třeba teď Vyprávěj nebo První republika. Když je venku teplo, rád vyrážím do přírody, cestuji.

Máte nějaké oblíbené historické období?

Druhou světovou válku, ale i první republiku a také středověk, dobu šlechtyných, statečných a chrabrych rytířů a hrdinů, čest byla nade vše a dané slovo platilo.

Co rád jíte nebo pijete?

Sním téměř vše. Rád si pochutnám na dobrém jídle a pití, na nějakých specialitkách, ale zároveň mám rád i obyčejná jídla. Moje nejoblíbenější jídlo je bramborová omeleta. Brambory nakrájíte na kostičky, na pánvi opečete a zalijete vajíčky, na to

tatarku a kečup, někdy cibuli a v létě rajče a papriku. To nemá chybu. Často se mi při tomhle jídle stane, že se přejím. Po dobrém jídle dobré pití, s chutí si po dobrém jídle dám pivo, a to nejraději pilsenské. Příležitostně si dám i nějakou dobrou slivovičku.

Čemu jste se v poslední době od srdce zasmál?

Na internetu jsem četl o člověku, který zpronevěřil peníze nějaké církvi, řádově několik milionů, byl odsouzen, ale utekl z vězení. Na svobodě vyhrál výběrové řízení na ekonoma v Národním zemědělském muzeu a opět začal přemísťovat peníze. Nakonec policisté přišli, aby ho zatkli na pracovišti v muzeu, vysmekl se, utekl jim a před Ministerstvem vnitra nasedl do taxíku a v klidu odjel. ☺

Co je podle Vás v životě důležité?

Zdraví, láska, trochu štěstí, klid a pohoda, mít kolem sebe blízké a fajn lidi, snažit si udržet pozitivní myšlení a smysl pro humor.

Děkuji za rozhovor

Tomáš Pavlů